

Grammofoonherinneringen

Tjako Fennema

De grammofoonplaten in mijn ouderlijk huis werden met strakke regelmaat naar binnen gesjouwd door mijn moeder. Zij was gek op licht klassieke muziek. We hadden een semi-elektrische pick-up voor 78-toeren schellakplaten en na een paar platen gespeeld te hebben moest je een nieuwe stalen naald inschroeven; een klusje dat in een handomdraai was gebeurd. Maar we hadden ook een bandrecorder: de Amroh Handy Sound Master en dat was een bezienswaardigheid, want niemand had nog zo'n ding.

Mijn muziekliefde raakte in een stroomversnelling toen een zakenrelatie van ons -de bekende fotograaf Jan Vorstelman aan de Burgemeester Gülcherlaan - naar Zuid-Afrika emigreerde en ons huis een grote platencollectie kreeg toebedeeld alsmede een immens radiomeubel met het naamplaatje van meubelhandel Greeve uit de Kerkstraat erop. Ik heb er jaren van genoten. Stel je voor: Tristan und Isolde in een dik bruin klapalbum, iedere keer na drieënhalve minuut zo'n plaat omdraaien of op de platenwisselaar leggen. Er waren zelfs 78 toerenalbums met als opschrift 'record changer sequence'. Plaat 1 bevatte dan kant 1 en 18, schijf 2 kant 2 en 17 enzovoort. Zodoende kon je de loodzware plak platen in één keer omdraaien en op de platenwisselaar leggen. Grote dirigentennamen zaten ertussen, als Leo Blech, Willem Mengelberg, Arthur Rother, Leopold Stokofsky, de pianisten Cor de Groot en Arthur Schnabel, de violisten Georg Kulenkampff, Jascha Heifetz en Fritz Kreisler.

Schaap jukeboxfirma aan de Koninginneweg

Mijn moeder hield van salonklassiek en die 78-toerenplaten kocht ze soms bij de jukeboxfirma Schaap aan de Koninginneweg, schuin tegenover de beroemde ijssalon van Ben Ebbing. Het was voor ons gezin elke keer weer een sensatie wat ze nu weer had gekocht, met als hoog-

tepunt de Odeon-platen van The Comedian Harmonists, een Duits vocaal ensemble. De ontgoocheling kwam toen in 1960 drogisterij Stein in de Huygensstraat bij een spuitbus Philips Roxasect insecticide een plaatje weggaf met Dorus' De twee motten. Dat liedje was erg populair, maar de afspeelbare 45 toeren-ansichtkaart verscheurde tot rafels onder het gewicht van de stalen afspeelnaald. De nieuwe tijd van 45 en 33 1/3 toerenplaten was aangebroken en ik had er nog geen idee van.

't Vosje, Achterom

Op weg naar de Aloysiussschool kwam ik op het Achterom langs een winkeltje in mode en ongeregelde waar met een opvallend leuke neon lichtreclame aan de gevel: 't Vosje. Een enkele keer lagen daar tweedehands langspeelplaten in de etalage. Dat resulteerde in de aanschaf

van de lp Mambo, mucho mambo met Machito en zijn orkest. Eén van de muzieknummers luidde Si, si, no no, wulps gezongen door een vrouw wier kreunende voordracht de fantasie van een aanstormende puber prikkelde, zo vond de moeder des huizes. De lp werd met kracht in de muil van de kolenhaard geworpen. Het leek wel of die kachel ontplofte: de huiskamer stond vol rook! De hoes van de plaat bleef zorgvuldig bewaard.

Fa. Kwakernaak, Leeuwenstraat (nu Gooische Herberg)

Een antiëkwinkel met een kleine afdeling tweedehands in de Leeuwenstraat 21, hoek Kampstraat. Een zwijgzame man, Rotterdammer, van wie ik voor vijf gulden een tweedehands stereo lp kocht met het (enige) pianoconcert van Grieg, gespeeld door Gina Bachauer met het Royal Philharmonic Orchestra onder leiding van George Weldon. Naderhand, luisterend naar Veronica (middengolf 192 m) herkende ik dit concert, verpopt onder de naam Asia Minor van Kokomo in de herkenningmelodie van Koffietijd met Tineke (de Nooij).

De His Master's Voice-plaat is grijsgedraaid maar na een halve eeuw nog steeds in goede conditie. Kunnen digitale media dat al nazeggen? Later zou ik deze firma nog wel eens aandoen om spullen te verpatsen: want dancing en testosteron wonnen het enkele jaren van de muziek. Ik verkocht de eigenaar in 1965 een stapel mono lp's om een feestweek te bekostigen (in 1958 ging de platenwereld op stereo over en dat maakte mono ouderwets). In die jaren sjablonerde ik heel deftig mijn naam op elke hoes en wie schetst mijn verbazing toen ik een deel van

Kwakernaak, Leeuwenstraat hoek Kampstraat.

die mono platen bijna vijftig jaar na deze snode daad, weer terugvond: in de f. 0,50-bakken bij de Hilversumse kringloopwinkel. Daaronder zat een Supraphon-lp met De Gouden Haan van Rimsky Korsakof, een Decca-plaat met Petrouchka van Stravinsky en een Columbia-lp met de pianiste Moura Lympany in het 22' pianoconcert van Mozart.

Firma Kamerman/Disco Diamant Industrie

Er was enige durf voor nodig om de deftige platenwinkel van Kamerman in de Schoutenstraat binnen te stappen. Het rook er naar boenwas, de parketvloer was glimmend gewreven en de half in de etalage opgestelde geluidsinstallatie was imposant. De kleine maar fijne winkelcollectie bestond slechts uit klassieke muziek, Franse chansons, literatuur-op-de-plaat en kinderliedjes. Er waren klanten die uitsluitend platen van Deutsche Grammophon Gesellschaft kochten. Meneer Kamerman, in kostuum en suède gilet, met een sigarettenpijpje en pinkring keurde mij amper een blik waardig, maar mevrouw -met een verrukkelijk Pools accent - signaleerde

mijn ontluikende muzieklijfde en hield bijzondere en betaalbare platen voor me apart: Prokofiev's Visions Fugitives voor piano, in orkestbewerking gespeeld door het Moskou's kamerorkest onder leiding van Rudolf Barshai op een Ducretet-Thomson-lp.

Later kwam daar nog een goedkope Mercury mono lp bij The Chimes of Swing met orkestleider David Carroll; een spectaculaire plaat met veel slagwerk, die het goed deed bij argeloze luisteraars die op mijn zolderkamer kwamen luisteren. Het begrip hifi of werkelijkheidsweergave deed opgeld. Niet onvermeld mag blijven dat lp's van het Engelse merk Decca veruit favoriet waren en anno 2015 nog steeds zeer gezocht zijn.

Overigens heette die zaak aanvankelijk Pieter van Abkoude en deed het hardnekkige gerucht de ronde dat de heer Kamerman als verkoper was weggelopen bij Het Platenhuis om zijn eigen speciaalzaak te starten. Kamerman was ook actief in onverslijtbare diamantnaalden voor

pickup-elementen in een tijd dat iedereen nog aan kristal-of saffiernaalden dacht. Daarmee was hij in zekere zin zijn tijd vooruit. Diamant, dat was toch onbetaalbaar?

Ger de Roos, Stationsstraat

Wie herinnert zich de Hertenstraat nog, met op de ene hoek van de Stationsstraat de grote vishandel De Oceaan en op de andere hoek het grimmige, somber uitzienende gebouw van de Twentsche Bank. En daarnaast het platenwalhalla, Stationsstraat 19, de winkel van Ger de Roos. Een pijpenla met een lang portiek, waarin tijdens uitverkooptijd bakken vol laaggeprijsde lp's stonden. Ger de Roos als musicus en entertainer is een apart artikel waard, maar we blijven bij de platen. Hij woonde in Baarn en had een achterdeurtje bij Philips' Phonographische Industrie (PPI) aldaar. Hun platenperserij was op het hoogtepunt goed voor één miljoen schijven per week en heel wat middelbare scholieren uit het Gooi en Eemland hebben daar vakantiewerk verricht met het 'invoeren' van platen. Ger de Roos ritselde bij dat bedrijf platen die handelaren hadden teruggestuurd, vanwege lichte beschadigingen of persfouten. In de praktijk viel dat nogal mee. Een plaat van f. 24,50 kostte dan opeens f. 3,98. Om gek van hebzucht te worden, temeer daar er ook de felbegeerde Sample Records/Not for sale - monsterplaten - tussen zaten. Dat waren vaak archief-lp's die in ons land niet werden geïmporteerd en zodoende extra begerenswaard waren. Ger de Roos was een goed marketeer: vele jaren had hij wekelijks rechtsonder op de voorpagina van het weekblad *De Gooi- en Eemland* een strookadvertentie waarop hij uit de losse pols geschreven bijzondere muzikale zaken onder de aandacht bracht.

De Stationsstraat in 1952

Ger de Roos in zijn muziekhandel

In uitverkooptijd sloop ik er wel drie keer per dag binnen, want de immer over zijn halvemaaanvormige leesbril heen kijkende De Roos vulde voortdurend de bakken bij.

Van klassieke platenhoezen kon je veel opsteken. Alleen al die reproducties van schilderijen dan die opschriften. Want *The Trout*, was dat écht het forellenkwintet van Schubert? En zou *The girl with the flaxen hair* hetzelfde zijn als Debussy's *La fille aux cheveux de lin*? Zo heb ik de nodige talenkennis opgedaan. Ik kocht er ook – à raison van een kwartje per stuk - een stapel 45-toerenplaatjes met Franstalige toelichting op testtonen en meetfrequenties: *Qu'est-ce-que la haute fidelité?* Die werden me voor één gulden uit handen gerukt door mijn jaargenoten op Rens & Rens, de HTS voor elektronica in dat imposante woonkasteel villa Corvin aan de Bergweg. De halve school was bezig met zelfbouw van omroepzenders en stereo versterkers in electro-nuizenstechniek, waarvoor een deel van het schaarse zakgeld bij Radio Gooiland in de Langestraat aan onderdelen werd gependend.

De geluidsinstallatie op zolder

Stereo radio-ontvangst werd aangekondigd en ik herinner me dat ik met mijn moeders notenhouten Philips bi-ampli radio op Hilversum I afstemde en met een geleend exemplaar van de burens op Hilversum 2. Zodoende beluisterde je via de middengolf (AM) de *Matthäus Passion* in stereo. Mijn stoere bruin gemoffelde Philips platenwisselaar met turnover kristal-element werd uiteindelijk ingeruild tegen een loodzware Lenco L-75 platenspeler met een Audio Technica naald. De versterker, een slordige zelfbouw, leverde 2 x 2,5 watt aan 4 ohm, alhoewel ik dat vermogen niet kon nameten. Monumentaal waren de luidsprekers, twee enorme baffles (grote planken) met

daarin gemonteerd de befaamde Philips 9710 M breedbandluidspreker met klankverstrooier. Die planken van 1,2 x 1,2 m waren gemonteerd op een stalen voet, niet te tillen. De speakers waren afkomstig uit het 'knutselparadijs', het befaamde laboratorium in de Ampèrestraat waar de toenmalige NRU (Nederlandse Radio Unie) haar eigen microfoons, regeltafels en dergelijke bouwde. Zo nu en dan was er een veiling van overtollige spullen en kon ik twee jaar achtereen voor f. 12,50 zo'n joekel in tweeën achterop mijn fiets naar huis sjouwen en op de zolderkamer installeren. En hard dat dat ging, vooral bij *Carmina Burana* van Carl Orff!

De hoogblonde dochter van Ger de Roos legde me ooit een winkelverbod op omdat ik te vaak en te veel mooie en heel goedkope platen uit de uitverkoopbakken trok. Ik deed gewoon alsof ik gek was -een techniek die me in

MUZIKALE NOTITIES

Wij gaan weer de tijd van de verlanglijstjes tegemoet. Iedere maand brengen plm. 40 grammofoonplatenfabrieken 5000 nieuwe platen op de markt! Welke platen uit deze lawine zijn waardig in uw collectie te worden opgenomen? Wel..... onze 30-jarige ervaring in het samenstellen van klassieke collecties is een waarborg voor onze platenvrienden.

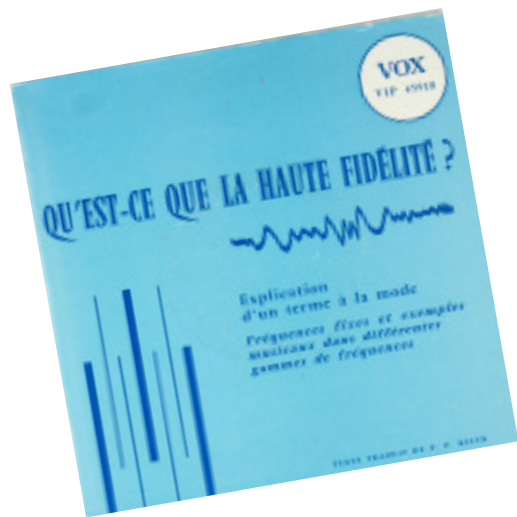
Wij geven u praktische demonstraties over kwaliteiten en prijzen der platen.

KAMERMAN

Schoutenstraat 19 - Hilversum - Telefoon 4 37 17

ALLE MERKEN GRAMMOFOONPLATEN !

mijn carrière goed te stade is gekomen - en papte aan met zoon Rinck de Roos, die in de winkel assisteerde. Die legde me geen strobreed in de weg. Speciale vermelding verdient de luisterbar met handtelefoons waar je oog- of elleboogcontact kon maken met the other sexe, wat soms, heel soms, in een opwindend afspraakje resulteerde. O Agnes I, Agnes II, Thea, Hetty en Margo! De winkel bestond 61 jaar, Ger de Roos overleed in 1994.

Mijn jongenskamer

Maar al het verdiende geld met schoolbaantjes (de firma's Wille en Willem Struik in de Kerkstraat, reparateur Hattuma, uitgeverij Lispet, de Phonogramstudio in de Honingstraat, een vorstelijk betaalde weekendjob als pannenkoekenbakker/eierstukslaander in de Lage Vuursche, culminerend in bezorgklachttelefonist bij De Gooi- en Eemlander aan de Hoge Larenseweg, dagelijks van 17-18.30 u) vond jarenlang grotendeels zijn weg naar Ger de Roos.

Radio Wessels, Langestraat

Op de hoek van de Nieuweg zat vele jaren de fa. Wessels, een mooie winkel in geluidsapparatuur en platen, met twee keurige winkelverkopers met een authentiek enthousiasme voor muziek. Het was een zaak met weinig koopjes dus ik kwam er slechts in uitverkooptijd in de hoop om een lang verbeide, onbetaalbare plaat afgeprijsd aan te treffen.

Maar om de zondagmiddagverveling te verdrijven gluurde ik in de etage om zo'n onbetaalbare Garrard 301 platenspeler te bekijken Eigenaresse was mevrouw, de weduwe, Wessels die ook een platenwinkel in Amsterdam had en in ondernemerskringen Die lustige Witwe werd genoemd: trouwde je die vrouw, dan had je er twee goedlopende winkels bij cadeau, zo grijsde men!

Om de verveling te verdrijven schoot ik ook naar binnen bij de aanpalende winkel, de muziekhandel Tybout.

Tybout, Langestraat

Daar hingen in het halfduister gitaren, banjo's en andere muziekinstrumenten aan het plafond en op een hoge, met bladmuziek volgepakte balie stonden bakken met 17 cm singletjes waarvoor ik geen interesse had, maar je kon blijven plakken want de breed uitgemeten gesprekken van klanten-muzikanten waren interessant en leerzaam.

King Peter, Oude Torenstraat

Een spannende zaak in de Oude Torenstraat, ter hoogte van de huidige parkeeringang van de ING en tegenover de voormalige piano- en bladmuziekwinkel van Weijers. Eigenaar van King Peter was de heer Kardoes die in de Nassaustraat in Bussum een filiaal had. King Peter had van alle platenwinkels in 't Gooi het meest artistieke imago. Ze wisten daar alles van Miles Davis, Erroll Gar-

ner, Gil Evans en George Brassens. Ik kocht daar ooit een dure Impulse lp-inklapalbum van John Coltrane, A love supreme, nog steeds een 'must-have' voor elke oprechte jazzliefhebber.

Fameus was hun spaarkaartstelsel dat recht gaf op een groot geel badlaken met het uitermate herkenbare King Peter-vignet, een negerkoning met trompet. Die handdoeken - die anno 2014 gegarandeerd verboden zouden worden - waren felbegeerd in het 'natnek'-circuit (Puch/Tomos/roeivereniging Corn.Tromp/houtje-touw-tje-jas, bordeelsluipers, spijkerbroek-met-gerende-pijpen/Van Dijk-Loosdrecht, dancing Adje de Klerk).

Radio Speets/'t Platenhuis, 's-Gravelandseweg

Een omweg waard, zou de Guide Michelin zeggen, met als bijzondere attractie een beeldschone ravenzwartharige verkoopster. Wie te lang bij haar treuzelde werd terstond door de beheerder naar een luistercabine gedirigeerd, een ruimte kleiner dan een toilet, waar je dan in alle rust kon luisteren. In sommige winkels stond de platenspeler in de cabine, maar meestal erbuiten en dan moest de aspirant-koper enkele malen de deur opengooien met het verzoek om de naald verderop in de groef

Radio Speets
Die U goed kan raden!

Ruikt Uw oude toestel bij ons in!
Vrijblijvende demonstratie van de
NIEUWSTE PHILIPS EN SIERA RADIOTOESTELLEN

PHILIPS RADIO-GRAMMOFOONS
PHILIPS GRAMMOFOONS in cassette en koffer
OOK VOOR MICROGROEF-PLATEN

RADIO SPEETS
Radio-Specialist sinds 1929
's-Gravelandseweg 29b - Hilversum - Tel. 8095

te laten zakken. Van dat luisteren werd overal misbruik gemaakt en veel scholieren moesten er met aandrang uitgebonjourd worden. De eerste winkeldiefstallen van singletjes werden gesignaleerd. Een adembenemend moment diende zich aan in 1966 toen dat ravenzwarte meisje juist bezig was om de platen af te prijzen en ik dubbel trillend van opwinding de winkel verliet met een His Masters Voice mono LP met het klarinetkwintet van Mozart (de beroemde klarinettist Gervase de Peyer en het Melos ensemble, f. 9,95). Ik heb die plaat werkelijk wel honderden malen gespeeld om mijn hormonen tot rust te brengen.

't Supraphonhuis, passage Langestraat bij AH, later Vaartweg 14

Speciale vermelding verdient de opening van de Langestraatpassage, inmiddels allang opgeofferd aan de AH-

uitbreiding. Er zat een aantal winkels in die passage waaronder een drogisterij en de tot de verbeelding sprekende showroom van de Tjechische fabrikantengroep Artia/Supraphon. De zaak hing vol met koperen blaasinstrumenten, maar de grammofoonplaten van Supraphon waren fameus en betaalbaar. Wie in de jaren '60 op zoek was naar 'moeilijke' klassieke muziek kon er goed terecht met elders amper te krijgen werken van Schönberg, Berg, Webern, Bartók, Martinu en Stravinsky. Ik kocht er voor f. 12,50 l'Histoire du soldat van Stravinsky. Naderhand slankte dat importbedrijf af en vestigde zich onderaan de Vaartweg, tegenover Goldschmeding. Ik meldde me bij Supraphon omdat ik na lang zoeken had begrepen dat zij het destijds moeilijk te verkrijgen altvioolconcert van Bartók op lp hadden. De medewerkster spitte de hele catalogus door: de violconcerten had ze wel en ook een opname voor viola en orkest en hier.....

voor Bratsche en orkest, maar een concert voor altviool dat was er niet. Je moest maar net weten dat het buitenland een altviool voor viola of Bratsche verslijt.....

Radio Kaal, Larenseweg 1b

Radio Kaal zat vele jaren aan de Larenseweg naast wat nu café Dudok heet. Het was een keurige dubbele winkel, altijd spic & span met een bescheiden platenafdeling. Ik kocht er wel platenbonnen en singletjes (fl. 3,65) als verjaardagscadeau (Dave Berry, You've got that strange effect on me).

Jac Berg, Koornstraat (later Groest en Gijsbrecht)

In de niet meer herkenbare Koornstraat, in de schaduw van de telefooncentrale, zat het installatiebureau Jac. Berg met een showroom vol witgoed, radiomeubels en ook platen. Naderhand verhuisden ze naar de Groest (in het voormalige roemruchte café Benelux) en daarna naar de Gijsbrecht van Amstelstraat. Jac. Berg werd lid van een Rijnmondse inkoopcombinatie en had regelmatig partijen met de mooiste en spotgoedkope platen. Het personeel had geen benul van wat ze verkocht, dus het was goed scoren daar! Een Decca-plaat – dat label had en heeft

bij verzamelaars een streepje voor - met de violist Josef Sakonov kocht ik er. En op de wenende klanken van Zigeunerweisen (Airs bohémiens, zou dat hetzelfde zijn, zo vroeg ik me af) van Pablo de Sarasate verdronk ik mijn verdriet over Agnes II die mij de bons gaf!

Goldschmeding, Vaartweg

Op Vaartweg 13, waar nu het boekenantiquariaat Frans Melk huist, zat het bekende filiaalbedrijf Goldschmeding in piano's, orgels, kleine muziekinstrumenten en bladmuziek. Het 'rook' er naar harmoniums. Ze verkochten prachtige grammofoonplaten, maar ik voelde me in die stijve atmosfeer niet thuis. Totdat het bedrijf omstreeks 1967 besloot om het filiaal op te heffen en een radicale leegverkoop aankondigde. Ik fietste vele malen per week met weekendtassen heen en weer om de spotgoedkope platen, boeken en zakpartituurtjes mee naar huis te sjouwen, met als felbegeerd hoogtepunt een Philipsplaat met Das Lied von der Erde van Gustav Mahler met het Concertgebouworkest van fl. 24,50 voor fl. 2,98. Tsjakkaa.

Disco Discount

Links naast de herenmodezaak Piet van den Brul aan de Kerkbrink verzezen een viertal winkeltjes en bovenwo-

PIANO'S-VLEUGELS-ORGELS (ook elektronisch)

Grote collectie, zowel nieuw als gebruikt, onder volledige schriftelijke garantie

BLADMUZIEK
GRAMMOFOONPLATEN
RADIO - TELEVISIE

GOLDSCHMEDING
Vaartweg 13, Hilversum, Telefoon 47736

Goldschmeding aan de Vaartweg

ningen, getekend door het bureau van architect Dudok, ze waren voor tijdelijk bedoeld en meest links zat eind jaren zestig de fa. Disco Discount. De verticale prijsbinding van de grammofoonplaat was doorbroken en ondernemer Peter de Haan snelde de Free Record Shop vooruit met parallel geïmporteerde platen en faillissementspartijtjes. In 1967 stakte me de adem in de keel bij het zien van een Philips-lp met beide pianoconcerten van Ravel, gespeeld door Werner Haas met het operaorkest van Monte Carlo. Slechts fl. 4,95 voor een lp van fl. 24,50, een moordkans en honderden malen gespeeld. Inmiddels had ik op mijn zolderkamer latjes tegen de muur gespijkerd met daarop enkele van mijn fonografische veroveringen.

V&D

Laten we vooral V&D niet vergeten, als filiaalbedrijf net als de Bijenkorf belangrijke smaak- en omzetmakers in platenland. Alweer in de uitverkoop kon je daar de prachtigste lp's op de kop tikken waarvan ik me letterlijk hartklop versnellende aanschaffen herinner. Een ontroerend

mooie Decca-lp met Leontyne Price met de dirigent Karajan in kerstliederen en - een hifi demonstratieplaat bij uitstek - een His Master's Voice-lp met het spectaculaire orkestwerk *The Planets* van Gustav Holst, uitgevoerd door The New Philharmonia Orchestra onder Sir Adrian Boult.

Muziekerij

Niet onvermeld mag blijven de Muziekerij van Toon Heuwekemeijer, aanvankelijk op de Groest en naderhand op de 's-Gravelandseweg. Ook hij bood regelmatig betaalbare cd's en prettige vakkennis aan, maar mijn portemonnee was in de jaren al wat ruimer en het nerveuze zoeken was tot rust gekomen. En in het nieuw geopende Hilvertshof, waarvoor die leuke koepelzaal van de Karseboom moest wijken, zat Music Shop, maar toen had ik de Omroepstad al veruuld voor Rotterdam om pas in 1987 op 't oude nest terug te keren. Het is bijna beschamend om in dit verband te zwijgen over die sjeke platenwinkel Pro Disco aan de Nassaulaan in Bussum en over de immense collectie van de platenwinkel van Calis in Laren.

Muziekwinkel in kerstfeer

Eerlijk is eerlijk

Twee ontwikkelingen dreven me weg van het Gooise winkelcircuit. De eerste - en niet onbelangrijke - was de ontdekking van de firma Concerto in de Utrechtsestraat in Amsterdam, waar ik menige zaterdagmorgen doorbracht, alleen al om de enthousiasmerende gesprekken van een vaste klik kopers te volgen. Hier ervoer een 17-jarige ook dat het niet altijd verstandig was om op uitnodigingen in te gaan om bij iemand thuis te komen luisteren naar een bijzondere plaat.

Aan die onverzadigbare kooplust kwam voor mij een eind toen ik in 'het vak' ging werken en dankzij mijn contacten met importeurs recensie-exemplaren kreeg toegestuurd. Wie appelen vaart, die appelen eet, toch? Maar al dat gemak kon niet op tegen de sensatie om in 1963 bij Ger de Roos dat felbegeerde *Concert voor Orkest van Bartók* uit de bak te trekken. En ik zou zo graag het moment (1964) van muzikale extase overdoen bij de ontdekking van Schuberts 'Grote' sonate in Bes, Deutz 960.

't Oortje

Alhoewel ik er als klassiek-liefhebber niet zoveel heb te zoeken, moet ik erkennen dat Hilversum in 't Oortje aan de Leeuwenstraat sinds 1985 een liefhebberswinkel heeft van nationale allure, een hot spot waar wekelijks muziefanatici elkaar ontmoeten en regelmatig worden vergast op live concerten van bekend bands. Een zaak om te koesteren in het verder wat eentonig wordende winkellandschap in de mediastad.

prij sbarometer

in de jaren 60-70 waren de winkelprijzen vrij constant

een 45 toeren singletje (17 cm plaatje) fl. 3,65

een EP'tje (extended play, 45 toeren) fl. 6,25

een 25 cm langspeelplaat plm fl. 12,50

een 30 cm populaire langspeelplaat fl. 18,50

een 30 cm klassieke langspeelplaat fl. 24,50

een stereo versie aanvankelijk fl. 2 duurder
een opera op lp kon zomaar fl. 100 kosten, een enorm bedrag vergelijkbaar met nu € 400.-

een krantenwijk in 1965 bracht pakweg fl 11.- per week op en de contant te innen weekabonnementen werden op dat weekloon ingehouden.

In 1956 verdiende een HTS'er bij de marine plm. fl. 650 per maand

De discussie: vinyl versus cd

Nadat zowat iedereen zijn platen bij het vuilnis had gezet of naar de kringloopwinkel gebracht, bleef bij de muziek- en hifi-apparaaturliefhebber een onbehagen bestaan over het vermeend klinische geluid van de in 1982 geïntroduceerde compact disc. Vanzelfsprekend was op de eerste generatie cd's wel wat af te dingen, maar vergeten werd dat de op zijn laatste benen lopende lp qua perskwaliteit vaak ook niet om te harden was. Bovendien waren cd's duur: twee keer de prijs van een lp! Insiders weten dat de fabricage van een lp een triomf van het compromis is en dat het verschil tussen 'mastertape' en lp in veel opzichten aanmerkelijk is. Veel technische inperkingen, noodzakelijk voor de lp, zijn voor de cd niet nodig en dat zilveren schijfje kan het vergelijk met de mastertape achteloos aan. Maar nieuwe opnametechnieken met een overdaad aan techniek, zoals 48- en zelfs 96-spoors op-

name, met ongekeerde montage- en effectmogelijkheden, geven veel opnamen van de laatste dertig jaar iets kunstmatigs mee, nog geaccentueerd door de doodstille en kil aandoende achtergrond. Maar of je dat de brenger van de boodschap kunt verwijten? Ik koester mijn langspeelplaten en geniet van mijn cd-collectie. Maar een romantische avond platen draaien bij de open haard is toch iets speciaals. Alleen al die pracht lp-hoezen. Daar kan dat glibberige cd-doesje niet tegenop, om maar te zwijgen over het cd-boekje dat haast niet uit het doesje is te peuteren.

Een wel heel fraaie interieurfoto. Top fifties design. Let op de Triotrack grammofoons die zijn ingebouwd in de luistertafel. De foto is gemaakt in een platenzaak in Hilversum, de interieurarchitect is W. Bauer.